

ת"פ 68957/06/17 - מדינת ישראל נגד משה מעוז

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 68957-06-17 מדינת ישראל נ' מעוז
תיק חיצוני: ת.ר. 65703/17

בפני
מאשימה
נגד
נאשמים
החלטה

כבוד השופטת ענת חולתא
מדינת ישראל
משה מעוז

1. לפניי שתי בקשות השלובות זו בזו: "בקשה לגילוי ראיות" שכפי שיפורט להלן, אין נדרשת הכרעה בה משהתברר כי ה"ראיה" איננה קיימת וכן בקשה לביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק.

רקע:

2. בעניינו של הנאשם תלוי ועומד מאז **30.6.17** כתב אישום המייחס לו את העבירות הבאות:

איסור הליכה והימצאות מחוץ לשבילים מסומנים - לפי תקנה 10 לתקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות), התשל"ט-1979 (להלן - "התקנות") וסעיף 57(ב) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998 (להלן - "החוק").

אי ציות להוראות - לפי תקנה 15 לתקנות וסעיף 57(ב) לחוק.

על פי כתב האישום, ביום 11.1.17 הלך הנאשם והוביל עמו קבוצה של כ-25 מטיילים בדרך שאיננה מסומנת, בהר ענוב המצוי בתחומי שמורת הטבע מדבר יהודה, וזאת ללא היתר ובניגוד לשילוט המוצב בכניסה לשמורה.

כמו כן, הנאשם לא היה מצויד כנדרש בשילוט המוצב בכניסה לשמורה המורה למובילי קבוצות להצטייד במפת סימון שבילים בקנה מידה 1:50,000.

3. מאז הגשת כתב האישום, נאספו אל התיק בקשות דחייה רבות והתקיימו דיון בפני מותבים שונים. אין צורך להידרש במסגרת החלטה זו לפירוט התנהלות ההליך בשנתיים שקדמו להגשת הבקשה שבפניי, בתאריך **12.6.19** וכל המעין בתיק יוכל להתרשם מהדברים, המדברים בעד עצמם.

הבקשות שבפניי

4. כאמור, "בקשה לגילוי ראיות" שהוגשה לתיק ביום 12.6.19.

זאת, במקביל להודעת ב"כ הנאשם כי הנאשם כופר במיוחס לו בכתב האישום. המדובר בחזרה על כפירה כללית שנמסרה בתיק כבר ביום 6.5.19.

5. בנוסף נטען, כי בהמשך לבקשה לגילוי הראיות, עומדת לנאשם טענה מקדמית של "הגנה מן הצדק", עמוד 1

מהנימוקים הבאים:

על פי חומר החקירה השביל בו צעד הנאשם עם קבוצת המטיילים היה מסומן.

קיימים כשלים חמורים בהתנהלות המאשימה.

כן עתר ב"כ הנאשם להכריע בטענות המקדמיות לאחר סיום הליכי גילוי הראיות ובטרם ישיבת ההוכחות שכבר היתה קבועה באותה עת. בהמשך בוטלה ישיבת ההוכחות בשל בקשות שונות מטעם הצדדים המתועדות בתיק וכפי שיובא בתמצית גם להלן.

6. במסגרת הבקשה לגילוי ראיות נטען כדלקמן:

- א. הנאשם טען מלכתחילה, כי הוא צועד בשביל מסומן ואף הציג לחוקריו ראיות על כך.
- ב. תיזת המאשימה נסמכת על כך, שדי בכך שהשביל הנזכר אינו מסומן עוד במפת סימון שבילים האחרונה שהוציא גוף וולונטרי שאיננו המאשימה, כדי להקים עבירה.
- ג. משכך, שאלת נהלי סימון השבילים ומחיקתם, פרסומם וכיוצא באלה הן מרכזיות לבירור תיק זה.
- ד. דיון בעתירת חופש מידע בנושא זה קבוע ליום 30.10.19.
- ה. יש להורות למאשימה להעביר לעיון הנאשם רשימת קריטריונים לפיהם פועלת המאשימה בהפעלת שיקול דעתה באישור או ביטול שבילים וכן כל פרוטוקול, אישור והחלטה הנוגעים לסימון ולביטול השביל המצוין בכתב האישום.

תגובת המאשימה:

7. תגובת המאשימה הוגשה בסופו של דבר ביום 18.9.19 וזו תמציתה:

- א. יש להפעיל אמת מידה מחמירה בבחינת בקשה להעברת מסמכים שלא נאספו במהלך החקירה ועל מנת להבטיח מניעת שיבוש ההליך הפלילי.
- ב. הקריטריונים המנחים את הרשות בבחינת ביטול שביל מסומן כוללים התייחסות של גורמי מדע, אקולוגיה ובטיחות אצל הרשות.
- ג. בכל הנוגע לשביל הספציפי המוזכר בכתב האישום, מדובר בשביל שבוטל לפני למעשה מעשור.
- ד. לאור חלוף הזמן אין כיום מסמכים אותם ניתן להציג בנוגע להחלטה לבטל שביל ספציפי זה.
- ה. ככתוב בשלט המגילה בכניסה לשמורה, ההנחיה למטיילים בשביל האמור היא, שיש להצטייד במפת סימון שבילים עדכנית. הנאשם התעלם מהוראה זו ונכנס לשמורה כשבידו מפת סימון שבילים משנות ה-60. הציפיה ממדריך טיולים מקצועי המוביל מטיילים היא, שיצטייד במפה עדכנית ויפעל על פי הנהלים. העובדה כי השביל זה מכבר הוצגה לנאשם בעת חקירתו בשנת 2017 ואף הוצגה לו מפה משנת 2006 שכבר בה צוין מפורשות כי השביל בו צעד אינו מותר בהליכה.
- ו. יש לדחות טענת הנאשם להגנה מן הצדק, שכן תהייתו הלא מבוססת בנוגע להליך ביטול השביל האמור אינו מקים קשר סיבתי ענייני בין המחדל הנטען להליך הפלילי או לביצוע העבירה.

8. ביום 23.9.19 התקיים דיון במעמד הצדדים. ב"כ הנאשם טען, כי עולה מתגובת המאשימה שאין החלטה חוקית לבטל את השביל ומשכך, אין עבירה.

נטען, כי מפות סימון השבילים אינן מוצאות על ידי המאשימה והן אינן מהוות תחליף להחלטה חוקית.

נטען, כי מפת סימון שבילים איננה פרסום חוקי ורשמי. גם שלט המגילה המפנה למפה שאיננה רשמית אינו יכול להחליף חוק.

כן נטען, שסימון השביל עצמו לא בוטל בשטח; אך גם לו כן בוטל בשטח, כיוון שהנאשם עצמו ידע שהיה שביל בעבר ואין החלטה חוקית על ביטול השביל, הרי שמותר ללכת שם. עוד נטען, שטרם התקיים דיון בעתירה המנהלית התלויה ועומדת.

המאשימה הודיעה, שתגובת המדינה בעתירה המנהלית טרם הוגשה והדיון שם קבוע לתאריך 30.10.19. כן נטען, שנחוצה למאשימה שהות על מנת להשיב לטענה בנוגע למעמד הנורמה של סימון שביל וביטולו ולעניין אופן פרסומו.

ב"כ הנאשם ביקש, שההליך הפלילי יושהה עד לסיום הדיון בעתירה או לחלופין, שתגובת המאשימה לגופו של עניין תוגש במסגרת התיק הפלילי ותינתן בו הכרעה שתאפשר את קידום ההליך.

בנסיבות המפורטות לעיל ובליט ברירה הוריתי על ביטול מועדי ההוכחות שנקבעו מראש. נקבע, כי המאשימה תגיב לטענות עד יום 6.11.19 והדיון שנקבע לתאריך 18.11.19 הוסב לשיבת תזכורת.

9. תגובת המאשימה הוגשה רק ביום 14.11.19, ולאחר שבית המשפט נאלץ לתת החלטת תזכורת בחלוף המועד ובהיעדר תגובה.

להלן תמצית תגובת המאשימה:

א. סמכות המאשימה לסמן שבילים נגזרת מהאמור בסעיף 7(א) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998 (להלן - החוק).

ב. הנורמה האוסרת על הליכה מחוץ לשביל מסומן קבועה בסעיף 10 לתקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות), התשל"ט-1979 (להלן - התקנות).

ג. החלטה קונקרטית בנוגע לשביל ספציפי איננה נורמה, אלא יישום של נורמה, וככזו אין חובה לפרסום רשמי של כל החלטה על פתיחת שביל או ביטולו.

ד. קיומה של הסמכות בידי הרשות מקימה, מניה וביה, גם סמכויות עזר, ובין היתר לקבוע מהם השבילים המותרים להליכה ומהם השבילים הסגורים. הדבר נעשה במסגרת תפקידי הרשות לשמירת הטבע והגנים וכגוף האמון על שמירת הטבע ועל מניעת פגיעה של מטיילים בערכי הטבע או יחשוף את המטיילים לסכנה.

ה. דברים אלה נמסרו לב"כ הנאשם במענה לעתירה מנהלית כבר בשנת 2018.

ו. המאשימה חוזרת על נימוקיה שנמסרו בעבר לגבי ביטול השביל הספציפי לפני למעלה מעשור, באופן שאינו מאפשר התחקות אחר פרוטוקולים ודיונים פנימיים שהצדיקו את ההחלטה לבטלו. אין מסמכים

רלוונטיים בעניין זה וממילא המידע המבוקש על פי מהותו אין חובה למסרו לידי ההגנה.

ז. על פי הפירוש המקובל למונח "תקנה בת פועל תחיקתי" ההחלטה להתיר או לאסור הליכה בשביל ספציפי איננה נורמה משפטית, אלא נתון עובדתי המפעיל נורמה, ולכן אין חובה לפרסמה ברשומות. המאשימה הפנתה לפסקי דין התומכים בעמדתה.

ח. הגדרת שטח מסוים כשמורת טבע או כגן לאומי, מחייבת פרסום ברשומות. פרסום זה הוא המכונן את מעמד השטח ומרגע הפרסום אין עוד לציבור זכות קנויה להלך בשטח באופן חופשי, אלא בהתאם לשורת איסורים ומגבלות. איסורים ומגבלות אלה קבועים ומפורסמים ברשומות כדין.

אשר על כן, הנורמות הכלליות קיימות בחוק ובתקנות ומפורסמות כנדרש. סימון שביל ספציפי הוא עובדה המקימה את הנורמה.

ט. כן הפנה ב"כ המאשימה לדוגמאות לכך, שמקום בו סבר המחוקק שנדרש פרסום ברשומות, ציין זאת במפורש.

י. בנוסף נטען, כי בתקנות נקבעו היבטים שונים לגביהם הנחיית הציבור נעשית בדרך של שילוט בשמורה. הנחיות אלה באות להקל עם הציבור ולא להחמיר, שכן על פי הדין בהיעדר הנחיה מתירה, חל על הציבור איסור מוחלט לבצע פעולות בשטחי השמורות והגנים הלאומיים. המאשימה מפנה בהקשר זה כדוגמא, לתקנות 3, 4(ד), 5, 9, 11.

יא. ההרמוניה החקיקתית מחייבת, כי אופן הפרסום הנדרש ביחס ל"סדרים והתנהגות" בשמורה בעניינים שונים יהיה זהה ואין מקום לקבוע כי דווקא סימון שביל (להבדיל, למשל, מייעוד שטחים להבערת אש) יחייב פרסום באופן שונה.

יב. כן צוין, כי הרשות עושה מאמץ רב לסמן את השבילים המותרים להליכה הן בסימון בשטח והן במפות, המעודכנות אחת למספר שנים.

יג. על פי עדות הנאשם, הוא עשה שימוש במפות ישנות מאד ובקנה מידה שאינו תואם ניווט רגלי כמקובל.

יד. לאור זאת בית המשפט נתבקש לדחות את הטענות, לקבוע את התיק לשמיעת ראיות ומבלי שיש צורך להמתין לתום ההליך המנהלי.

תמצית ההתנהלות מאז הגשת תגובת המאשימה

10. באותו היום הוגשה מטעם הנאשם בקשה לדחיית מועד הדיון עד לאחר הדיון בעתירה המנהלית, שבינתיים מועד הדיון בה נדחה לתאריך 1.1.20. נטען, כי בית המשפט כבר הורה שאין לדון בתיק לפני סיום הדיון בעתירה. טענה זו, בכל הכבוד איננה מדויקת משלא ניתנה הוראה כזו על ידי בית המשפט.

בנסיבות אלה קבעתי, כי במועד שנקבע מראש יהיה רשאי ב"כ הנאשם להשיב לתגובת המאשימה, ואז תתקבל החלטה לגבי המשך ניהול התיק.

11. בהמשך לכך הוגשה בקשה נוספת, בה מחה ב"כ הנאשם על האיחור בהגשת תגובת המאשימה ואי המצאתה לצד שכנגד באופן שלא יאפשר היערכות לדיון. משכך נתבקשה דחיית הדיון וכן נתבקש חיוב המאשימה בהוצאות. בנסיבות הנטענות ולאחר תיאום המועדים עם ב"כ הנאשם, נדחה המשך הדיון

לתאריך 23.12.19. כן נקבע, כי שאלת ההוצאות תיבחן בתום ההליך.

12. ערב מועד הדיון הוגשה בקשה "בהולה מוסכמת" לדחיית הדיון בשל נסיבות אישיות חריגות של ב"כ המאשימה. לאחר תיאום עם ב"כ הצדדים נקבע הדיון ליום 27.2.20 תוך שצוין, כי "תגובות או בקשות כלשהן מטען הנאשם, בשים לב לעמדת המאשימה כפי שהוגשה לתיק, יוגשו לכל המאוחר עד יום 2.2.20".

13. עד למועד הדיון לא הוגשה תגובה נוספת מטען ב"כ הנאשם.

14. ב"כ הנאשם לא התייצב לדיון שנקבע ליום 27.2.20. נמסר מפי ב"כ המאשימה כי מדובר ב"תקלת יומן" במשרדו של ב"כ הנאשם ונתבקשה, בהסכמה, ארכה להגשת השלמת טיעון מטעם הנאשם. כן נמסר עדכון, שהדיון בעתירה המנהלית הסתיים בדחיית העתירה ובחייב העותר בהוצאות. בנסיבות אלה ונוכח הסכמתה האדיבה מאד של המאשימה ניתנה שהות לב"כ הנאשם להשלים תגובתו. נקבע, כי החלטה תינתן על יסוד הכתובים ותישלח לצדדים. כן נקבעה ישיבת תזכורת במעמד הצדדים לתאריך 25.3.20.

15. השלמת טיעון מטעם הנאשם הוגשה בתאריך 3.3.20.

ב"כ הנאשם עדכן, כי הוגש ערעור לבית המשפט העליון בגין דחיית העתירה המנהלית. נטען, כי תגובת המאשימה אינה רלוונטית ברובה לדיון בבקשה המקדמית לזיכוי מחמת הגנה מן הצדק, שעיקרה טענת הנאשם כי הלך בשביל מסומן ולאור התנהלות המאשימה שפורטה בבקשה לגילוי ראיות. משאשרה המאשימה בתגובתה כי השביל האמור הוא שביל שסומן בעבר, הרי שקמה לו הזכות לפסוע בו ויש לזכותו מהעבירה. טענת המאשימה שהשביל בוטל דינה להידחות משאין ראיה לכך.

במצב דברים זה אין צורך לדון בסיבות להיעדר הראיות ואין נדרשת התעמקות במחלוקת המשפטיות בין הצדדים שכן לצורך ההליך הפלילי די בכך שהשביל סומן בעבר ואין ראיה לביטול הסימון.

על כן מתבקש זיכוי הנאשם כבר בשלב זה.

דיון והכרעה

16. לאחר שעיינתי במכלול טענות הצדדים ובאסמכתאות אליהן הפנו, דין בקשות הנאשם שבפני להידחות. להלן נימוקיי:

בקשה לגילוי ראיות

17. בכל הנוגע ל"בקשה לגילוי ראיות" עמדת המאשימה היא, כי המסמכים המבוקשים בנוגע להחלטה לבטל את סימון השביל הספציפי נושא כתב האישום אינם קיימים, משמדובר בהחלטה שהתקבלה לפני למעשה מעשור.

אמנם, הצדדים חלוקים ביניהם האם מבחינה משפטית חלה חובה להעביר מסמכים אלה **לו היו קיימים** אך איני מוצאת לנכון להידרש למחלוקת המשפטית התיאורטית מקום בו הוצהר על ידי המאשימה כי אין קיימות ראיות שניתן לגלותן. לאור זאת, דין הבקשה לגילוי ראיות להידחות.

טענת הגנה מן הצדק

18. כאמור, בכל הנוגע לטענה המקדמית בדבר "הגנה מן הצדק", ב"כ הנאשם חוזר ומפנה לטענות בדבר "התנהלות המאשימה שפורטה בבקשה לגילוי ראיות" וכן טוען, כי השביל בו הלך הינו שביל מסומן.

בהקשר לטענה אחרונה זו הועלו, כמפורט לעיל, מספר טענות משנה: כי השביל מסומן **בפועל**; כי החלטה על ביטול השביל לא פורסמה כחוק; כי אין כל ראיה לכך שהשביל בוטל.

אשר ל"התנהלות המאשימה שפורטה בבקשה לגילוי ראיות" עיון בבקשה מלמד כי למעשה לא פורטה בה התנהלות כבסיס לטענה זיכוי "מן הצדק" אלא הועלתה בה טענה משפטית (שפורטה בהמשך במעמד הדיון, כפי שתואר לעיל) בנוגע למעמד מפת סימון השבילים ואופן קבלת החלטה בדבר ביטול שביל וכן בנוגע להליך המנהלי בעתירה לפי חוק חופש המידע (שכאמור בינתיים נדחתה לגופה).

19. טענות הנאשם מערבות נימוקים משפטיים ועובדתיים כאחד.

בכל הנוגע לנימוקים העובדתיים, הרי שמעצם טיבם אין מדובר בעניינים המתאימים להכרעה בשלב מקדמי זה שבו לא הובאו כלל בפני בית המשפט ראיות. בעניין זה טענו ב"כ שני הצדדים למסמכים ולטענות שונות שהוצגו או הועלו **בשלב החקירה** ואינם בפני בית המשפט. ממילא טענות אלה דינן להיות מוכרעות לאחר שמיעת עדים והגשת ראיות, כמקובל.

כך, לשם הדוגמא, בנוגע לשאלות הבאות: האם השביל מסומן בפועל אם לאו; מתי היה השביל מסומן במפות סימון שבילים וממתי אינו מסומן בהן; מהו השילוט שהיה קיים בפועל בכניסה לשמורה במועד; מה היה מצבו של הנאשם בפועל ביחס להנחיות בשילוט (ולרבות בשאלת ההצטיידות, לגביה מיוחסת לנאשם הוראת החיקוק 2 בכתב האישום).

עניינים אלה מהווים חלק מהעניינים העובדתיים שלא הוצגה לגביהם הסכמת הצדדים או מסמכים **בהסכמה לתוכנם** ואף ניכר מהטיעונים עד כה, לפחות ביחס לחלק מהם, כי הם שנויים במחלוקת בין הצדדים. בעניינים אלה, ואחרים, יש לדון ולקבוע בעניינם ממצאי עובדה ברורים, בטרם ניתן יהיה להידרש לטענות בנוגע למשמעות המשפטית שלהם.

ויודגש: המדובר בעניינים עובדתיים שעשויה להיות להן משמעות בשאלת האחריות או בקביעת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה לעניין סעיף 40 לחוק העונשין, אם חלילה נגיע למצב שבו יהיה צורך לבחון את שאלת העונש.

20. גם הטענה ולפיה "**לא קיימת שום ראיה שהשביל בוטל**" מצריכה בירור עובדתי ואין מדובר אך בטענה משפטית, כפי שהוצג:

על פי האמור בסעיף 2 לפרק העובדות בכתב האישום, מיוחס לנאשם כי הלך בדרך ש"**איננה מסומנת**".

זאת, בהתאם ללשון תקנה 10 לתקנות ולפיה:

"לא יהלך אדם בתחום השמורה ולא ימצא בו אלא בדרכים ובשבילים שסומנו על ידי הרשות כמיועדים להולכי רגל".

מטיעוני ב"כ הצדדים עד כה ניתן להבין, כי הצדדים **אינם חלוקים מבחינה עובדתית** כי מדובר בשביל ש"סומן"

בעבר, אלא שהמאשימה טוענת, כי הסימון בוטל, בעוד שהנאשם כופר בכך ובפיו טענות עובדתיות ומשפטיות. במסגרת פרשת התביעה, מוטל על המאשימה הנטל להוכיח כי במועד הנטען השביל בו הלך הנאשם לא היה בגדר "דרך מסומנת". בעניין זה, הנחת ב"כ הנאשם, כי קיימת דרך אפשרית אחת בלבד להוכחת ביטול סימונה של דרך היא אפשרית **אך לא הכרחית**. המאשימה סבורה, כי תוכל לבסס מבחינה עובדתית את הטענה כי הדרך האמורה אינה עוד בבחינת "דרך מסומנת". הכרעה בשאלה זו מקומה בהכרעת הדין.

משכך, אין בעצם העובדה שהמאשימה הודיעה כי המסמכים שנתבקשו במסגרת הבקשה לגילוי ראיות אינם מצויים בידה **מחמת יושנם** כדי להביא בהכרח למסקנה המבוקשת, שאין בידה ראיות לכך שהדרך אינה "מסומנת" כבר בשלב דיוני מקדים זה ומבלי שהוצגו ראיות.

עוד יובהר, למען הזהירות, כי ממילא כל טענות הנאשם בשלב זה מכוונות להוראות החיקוק 1 בכתב האישום ואינן רלוונטיות לכאורה להוראת החיקוק 2.

21. די בקביעה זו על מנת לקבוע, כי לא ניתן להכריע בטענה זו כטענה מקדמית של ממש, היינו לפני שמיעת הראיות. המדובר בשאלה הכרוכה בראיות לאשמה עצמה, ולפיכך תוכרע בהכרעת הדין.

הטענה בנוגע לאופן פירסום ביטול השביל

22. חשוב להזכיר, כי המאשימה הודיעה כבר במסגרת תגובתה בחודש ספטמבר, כי לא קיימים המסמכים המבוקשים המתעדים את תהליך קבלת ההחלטה בנוגע לביטול השביל הנטען לפני למעלה מעשור. אין מדובר בעובדה חדשה שנודעה רק לאחר מתן פסק הדין בעתירה המנהלית.

לאחר הגשת הודעה זו התקיים בפניי דיון ממושך שתמציתו פורטה לעיל ולאחריו השלימה המאשימה עמדתה בכתב בנוגע לשאלת המעמד **המשפטי** של החלטה לסמן דרך או לבטל סימון דרך, לרבות שאלת הפירסום.

23. בעניין זה סבור ב"כ הנאשם, כי מאחר שביטול השביל לא פורסם ברשומות, אין תוקף משפטי לטענת המאשימה כי השביל בוטל וכיוון שסומן בעבר, ולא בוטל באופן חוקי, הרי שאין קיימת עבירה.

הצדדים אינם חלוקים על כך, כי מבחינה עובדתית סימון דרך או ביטול סימון דרך **כלשהי** אינה מפורסמת ברשומות **כלל** ואין מדובר אך במקרה קונקרטי שבו מסיבה כזו או אחרת לא בוצע פירסום בנוגע לשביל הספציפי, מקום בו נוהגים, ככלל, לפרסם סימון או ביטול סימון שבילים.

המחלוקת בין הצדדים היא **משפטית וכללית**. משכך, לקבלת טענת הנאשם במקרה זה **השלכה כללית ורחבה** בנוגע לכלל הדרכים המסומנות, או שסומנו בעבר ולכלל הדרכים שסימונן בוטל.

24. הטענה, כפי שהועלתה בפניי, היא טענה משפטית וכללית גם במובן זה, שהנאשם איננו טוען (או לפחות לא טען עד כה) כי מדובר במקרה קונקרטי של **טעות** במצב דברים או במצב משפטי, כמשמעם בחוק העונשין - טענות שממילא יש להעלות באופן מפורש ולבסס ספק עובדתי - אלא העלה טענה שמשמעותה **המשפטית** (בהנחה שמתקיים הבסיס העובדתי שביסודה הן מבחינתה של המאשימה והן מבחינתו של הנאשם, כפי שהוסבר לעיל) היא **תקיפה עקיפה של ה"נורמה"** קרי, שאין איסור ללכת בדרך מאחר

שהביטול לא נעשה כדין.

משכך, מתעוררת במקרה זה גם השאלה, האם מדובר במקרה שבו מוצדק ובית המשפט יתיר "תקיפה עקיפה" במסגרת ההליך הפלילי. ביחס לשאלה זו קיימת מחלוקת פוסקים ונקבעו אמות מידה וקריטריונים שחלקם מצריכים אף הם ביסוסה של תשתית עובדתית ולמצער מיצוי טענות הצדדים.

בהקשר זה אפנה להכרעה שניתנה על ידי בעניין דומה במסגרת ת"פ 14742-02-16, 37427-08-18 **מדינת ישראל נ' חג'ג'** ולפסיקה המאוזכרת **שם** (פורסם בנבו, פסק דין מיום 28.1.20).

גם מהבחינה הזו, אין מקום או אפשרות להכריע בטענה **כולה** בשלב המקדמי באופן שיכריע את ההליך כמבוקש.

25. לגופה של הטענה המשפטית, כי משלא פורסם ביטול סימון הדרך ברשומות הרי שאין איסור ללכת בה, לאחר בחינת טענות ב"כ הצדדים, הוראות הדין והפסיקה הרלוונטיות, מצאתי כי יש לקבל עמדת המאשימה על נימוקה, בדבר המצב המשפטי הקיים ודין טענת הנאשם בהקשר זה להידחות.

אין באי הסכמתו או באי השלמתו של הנאשם עם המצב המשפטי הקיים כדי להקים לו הגנה מן הצדק.

26. תפקידי הרשות מנויים בסעיף 6 לחוק, שזו לשונו (ההדגשות הוספו):

"תפקידיה של הרשות הם לטפל **בכל עניני שמורות הטבע** והגנים הלאומים ולקדם את עניניהם, וכן להגן על ערכי הטבע והמורשת, לפקח על שמירתם ולטפח אותם, ובכלל זה:

...

...

(3) להקים, **לנהל, להחזיק, להפעיל** ולטפח שמורות טבע וגנים לאומיים

...

"...

סעיף 7 לחוק מסמיך את הרשות לעשות בשטחים שבאחריותה "**כל פעולה**" הדרושה למילוי תפקידיה, ואשר יש בה כדי לקדם מטרות חוק זה" ובין היתר מנויה בסעיף 7(א) "הסדרת דרכים".

סמכות קביעת כללים, לרבות בעניין התנהגות מבקרים בשמורות טבע קבועה בסעיף 8(א) לחוק (וכן בסעיף 66 לחוק) והודגש, כי הכללים יכול שהיו כלליים או מיוחדים לשמורת טבע מסוימת.

מכח סמכות זו קובעת תקנה 10 לתקנות:

"לא יהלך אדם בתחום השמורה ולא ימצא בו אלא בדרכים ובשבילים שסומנו על ידי הרשות כמיועדים להולכי רגל".

כן קבועות בתקנות הוראות נוספות המסדירות התנהגות בשמורות, כגון איסור כניסה ושהייה בשטח השמורה אלא בימים ובשעות שקבע מנהל הרשות "ושפורסמו על לוח שהוצב בכניסה לשמורה" (תקנה 3);

עמוד 8

איסור הכנסת רכב או חנייתו אלא בדרכים ובמגרשי חניה שסומנו לשם כך (תקנה 5);

איסור השלכת או השארת פסולת אלא בכלי קיבול שיועד לכך (תקנה 7);

איסור הבערת אש אלא במקום שסומן כמיועד לכך (תקנה 9);

איסור הקמת אוהל, הצבת מתקני שהיה או שהיה להכנת ארוחות אלא במקומות שיועדו לכך ושסומנו לכך (תקנה 11);

איסור ניהול עסק או רוכלות אלא אם ניתן לכך רישיון (תקנה 14);

הנה כי כן, המשטר החוקי הקיים בנוגע לשמורות טבע מוכרזות הוא, שכל פעולות שהייה בהן אסורות אלא אם הותרו במפורש ובמקומות שהוגדרו וסומנו במפורש.

בנוסף, נקבעה הוראה כללית בדבר ציות להוראות בתקנה 15 (שהיא הוראת החיקוק 2 בכתב האישום):

"אדם הנמצא בשמורה יציית להוראות פקח ולכל ההוראות הכלולות בהודעות הרשות הבאות להבטיח ביצוע תקנות אלה".

27. עיון בתקנות מלמד, כי ביחס לכללי ההתנהגות והסדרים הקבועים בהן, הפנה מחוקק המשנה להודעות הרשות, שלטים, סימון בשטח והוראות פקח. אין קביעה ביחס לאף אחד מהכללים, כי נחוץ פרסום קונקרטי ברשומות של שטחי הלינה, הבערת האש, החניה, דרכי הרכב וכיוצא באלה עניינים המוסדרים בתקנות. זאת, להבדיל מעצם הכרזת שטח השמורה, שם נקבעה בחוק חובת הפרסום כדין. לא מצאתי כל סיבה או נימוק מדוע יש לקבוע חובה שכזו, יש מאין, דווקא במקרה של שבילי הליכה למטיילים ומה נבדל עניינם מעניינים אחרים.

לעניין זה, מקובלת עליי הפניית המאשימה לאסמכתאות בסעיפים ג.3 וההיקש שבוצע בהמשך התגובה, כפי שצוין בתמצית לעיל.

הנאשם לא העמיד מצדו במסגרת התשובה נימוק משפטי אחר הסותר את הדברים.

28. לאור כל האמור לעיל, דין הטענה בדבר הצורך בפירסום ברשומות את דבר סימונה של דרך בה מותרת השהיה על פי התקנות, כמו גם דבר ביטול הסימון, להידחות.

29. כאן המקום להוסיף, כי גם לשיטת הנאשם, הרי שלא רק שביטול השביל לא פורסם כחוק, אלא גם הכרזתו מלכתחילה לא פורסמה באותה דרך חוקית נטענת. משכך, הרי שכשם שלא בוטל השביל כך גם מעולם לא סומן, וממילא האיסור על שהייה בשמורה בשביל לא מסומן חלה על כל השבילים. מכאן עולה לכאורה, על פני הדברים, כי אם ניתן מלכתחילה לסמן שביל על ידי הכללתו במפה, נראה שניתן גם לבטל סימונו באותה הדרך, קרי גריעתו מהמפה.

כך או כך, משאין חובת פירסום ברשומות, שאלת קיומה של הוראה מחייבת המתירה הליכה בשביל או מבטלת היתר כזה, היא למעשה שאלה שבעובדה, הצריכה להיבחן בראיות.

סוף דבר:

30. נוכח כל האמור לעיל, דין הבקשות המונחות בפניי להידחות.

הבקשה לגילוי ראיות נדחית לגופו של עניין ובכך הסתיים הטיפול המשפטי בעניין זה.

הבקשה לביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק נדחית, לגופו של עניין, בכל הנוגע לטענה כי בהיעדר פרסום ברשומות אין איסור בתוקף.

ביחס ליתר הטענות וטענות המשנה, המחייבות בירור עובדתי בטרם ניתן יהיה להבין עד תום או להכריע בהן, טענות הנאשם נרשמו ויש לשער כי מסכת הראיות שיביאו הצדדים תכונן בין השאר לשלול או לאשר טענות אלה.

31. אשר על כן, ניתנת בזאת הזדמנות נוספת לנאשם למסור מענה מפורט לכתב האישום, לרבות התייחסות קונקרטית לעדים.

בשים לב להודעת מנהל בתי המשפט מיום 27.4.20 קובעת דיון בבקשה ליום 10.5.20 בשעה 11:00.

ב"כ הנאשם רשאי להגיש מענה מפורט בכתב, לרבות התייחסות מפורטת לעדים ולבקש לקבוע את התיק להוכחות, חלף דיון במעמד הצדדים, וזאת **לכל המאוחר עד יום 6.5.20**. במקרה כזה, אם יווכח בית המשפט שדי באמור במענה ואין צורך בהבהרות נוספות יישקל ביטול הדיון לשם קביעה להוכחות.

32. המזכירות תודיע בדחיפות לב"כ הצדדים, גם טלפונית. ב"כ הנאשם יודיע לנאשם. נרשמה בקשת הנאשם מיום 3.3.20, בהסכמת המאשימה, לפטור אותו מהתייצבות לדיון זה.

ניתנה היום, ט' אייר תש"פ, 03 מאי 2020, בהעדר הצדדים.